

Šume i šumarstvo
sjevernoga Velebita

**ŠUME I ŠUMARSTVO
SJEVERNOGA VELEBITA**

Senj – Zagreb, 2005.

SADRŽAJ

CONTENTS

<i>Joso Vukelić</i>	
PROSLOV	7
FOREWORD	9
<i>Vice Ivančević</i>	
POVIJEST ŠUMARSTVA SJEVERNOGA VELEBITA	11
THE HISTORY OF FORESTRY IN NORTHERN VELEBIT	38
<i>Milan Glavaš, Milan Devčić</i>	
DJELOVANJE ŠUMARSKIH STRUČNJAKA U ŠUMAMA SJEVERNOGA VELEBITA	49
FORESTRY EXPERTS WORKING IN THE FORESTS OF NORTHERN VELEBIT	66
<i>Milan Oršanić, Dalibor Tomljanović, Jurica Tomljanović</i>	
GOSPODARENJE ŠUMAMA NA SJEVERNOM VELEBITU	71
MANAGING FORESTS OF NORTHERN VELEBIT	99
<i>Joso Vukelić, Miroslav Rukavina</i>	
ŠUMSKA VEGETACIJA SJEVERNOGA VELEBITA	105
FOREST VEGETATION OF NORTHERN VELEBIT	131
<i>Vlatko Skorup</i>	
DIVLJAČ I LOVSTVO	141
BIG GAME AND HUNTING	169
<i>Milan Krmpotić</i>	
SJEVERNI VELEBIT U KNJIŽEVNOSTI I UMJETNOSTI	175
NORTHERN VELEBIT IN LITERATURE AND ART	212
Autori fotografija:	
Bakšić Darko	Simonović Radivoje
Baričević Dario	Tomaić Josip
Cajzek Goran	Tomljanović Josip
Cvečić Raul	Tonković Dragan
Mikac Stjepan	Vukelić Boris
Mikulić Zvezdica	Vukelić Joso
Nekić Ivica	Arhiv Šumarije Krasno
Oršanić Milan	Arhiv Šumarskoga fakulteta
Prokopović Damir	Fundus Gradskoga muzeja Senj
Rukavina Mićo	

Proslav

Svojim prirodnim vrijednostima, posebice šumama, Velebit je trajno nadahnuće žiteljima i posjetiteljima, planinarima i umjetnicima, mnogim stručnjacima i znanstvenicima koji su opisivali njegove osebnosti i divili se njegovim ljepotama. Posebno obilježje suživotu s Velebitom dali su šumari jer je prvo organizirano gospodarenje šumama u Hrvatskoj preko šumskih uprava započelo prije 240 godina u Krasnu, na sjevernom Velebitu. Želeći ostaviti trajan spomen na sjeverni Velebit kao kolijevku gospodarenja šumama na visokom kršu u Hrvatskoj, pa i u ovom dijelu Europe, odlučili smo u Krasnu osnovati šumarski muzej – prvi takve vrste u Hrvatskoj, i objaviti ovu monografiju.

Za šumarski je muzej obnovljena stara zgrada šumarije koja je nakon Drugoga svjetskoga rata služila kao škola. Obnovu su financirale Hrvatske šume d.o.o. – Uprava šuma, podružnica Senj s voditeljem dipl. inž. Juricom Tomljanovićem, uz administrativnu podršku Grada Senja, bivšega gradonačelnika dipl. inž. Željka Biondića i sadašnjega dipl. inž. Milana Devčića. Ekspozite je prikupljalo i priredilo jedanaesteročlano povjerenstvo za osnivanje šumarskoga muzeja u Krasnu (prof. dr. sc. Joso Vukelić, predsjednik, članovi dipl. inž. Milan Devčić, prof. dr. sc. Milan Glavaš, dr. sc. Vice Ivančević, dipl. inž. Milan Krmpotić, dipl. arh. Damira Lukanovića, prof. Blaženka Ljubović, doc. dr. sc. Milan Oršanić, dipl. inženjeri Vlatko Skorup, Dalibor Tomljanović, Jurica Tomljanović, Mile Tomljanović uz svesrdnu pomoć šum. teh. Miljenka Tomaića i djelatnika Šumarije Krasno). Ono je vrijednim radom i uz veliku dobrotu i susretljivost Krasnara i stanovnika okolnih mjesta prikupilo i uredilo zavidan broj izložaka.

Monografija s pet vrlo raznolikih stručnih članaka sadrži mnoge veoma korisne podatke, karte i fotografije kojima se prikazuje razvoj i temeljna obilježja šumarstva i lovstva sjevernoga Velebita. Posebno značenje ima esej o sjevernom Velebitu u umjetnosti te 160 fotografija velike dokumentarne i umjetničke vrijednosti.

Dakako da je ovako zahtjevan posao tražio sudjelovanje većega broja različitih ustanova i stručnjaka, bez kojih ne bi bilo ni muzeja ni monografije. Stoga im želimo zahvaliti.

Posebnu zahvalnost za financijsku pomoć i razumijevanje pri osnivanju muzeja i tiskanju monografije upućujemo Hrvatskim šumama d. o. o., njihovu bivšem direktoru dipl. inž. Željku Ledinskomu i sadašnjemu mr. sc. Darku Beuku, te Gradskom uredu za poljoprivredu i šumarstvo Grada Zagreb i pročelniku dr. vet. med. Josipu Janešu. Ostale tvrtke sponzori navedene su pri kraju knjige. Gradskom muzeju u Senju i ravnateljici Blaženki Ljubović zahvaljujemo na ustupanju fotografija i stručnoj pomoći u priređivanju izložaka, dipl. arh. Damiru Lukanoviću na tehničkim i dizajnerskim rješenjima postava i natpisa, a obitelji pok. Miće Rukavine iz Svetoga Jurja na ustupljenim fotografijama. Autori su fotografija navedeni u sadržaju knjige.

Recenzentima akademiku prof. dr. sc. Slavku Maticu i prof. dr. sc. Branimiru Prpiću zahvaljujemo na korisnim savjetima kojima smo poboljšali tekstove, dr. sc. Branki Tafri na lekturi i korekturi teksta na hrvatskom jeziku, prof.

Ljerki Vajagić za prijevod na engleski jezik, prof. Marku Daviesu na lekturi engleskoga teksta, a za pripremu i tisak monografije zahvaljujemo tvrtki Denona d.o.o.

Zahvaljujemo svima koji su na bilo koji način pomogli u pripremi i tiskanju ove monografije te u osnivanju i opremanju muzeja, posebice darovateljima izložaka.

Glavni urednik

Joso Vukelić

Foreword

The natural values and the exceptional character of the forests of Velebit have made this mountain an inexhaustible source of inspiration to local inhabitants and visitors, mountaineers and artists, experts and scientists alike, who have investigated its features and admired its beauty. Foresters have made a special contribution to the coexistence of man and Velebit: the first organised forest management in Croatia goes back 240 years, when a forest administration was founded in Krasno on Northern Velebit. Our tribute to the celebration of this historic event and the proclamation of Northern Velebit as the cradle of forest management on high karst in Croatia and in this part of Europe is the foundation of a forestry museum in Krasno – the first of its kind in Croatia – and the publication of this monograph.

The forestry museum will be housed in the renovated forestry office building, which was used as a school after the Second World War. Hrvatske Šume – Senj Forest Administration, headed by Jurica Tomljanović, BSc, provided financial support for the renovation, while the City of Senj, the former and the current mayor Željko Biondić, BSc, and Milan Devčić, BSc, provided administrative support. The exhibits were collected and prepared by an eleven-member Commission for the Foundation of the Forestry Museum in Krasno (Professor Joso Vukelić, PhD, president, and Milan Devčić, BSc, Professor Milan Glavaš, PhD, Vice Ivančević, PhD, Milan Krmpotić, BSc, Damir Lukanović, graduate architect, Blaženka Ljubović, BA, Assistant Professor Milan Oršanić, PhD, Vlatko Skorup, BSc, Dalibor Tomljanović, BSc, Jurica Tomljanović, BSc, Mile Tomljanović, BSc, all members of the Commission, wholeheartedly assisted by Miljenko Tomaić, forestry technician and the employees of Krasno Forest Office). The hard work of the Commission, assisted by the goodwill and hospitality of the inhabitants of Krasno and the surrounding villages, has resulted in a collection comprising an enviable number of exhibits.

The monograph, consisting of five very diverse professional articles, offers a number of highly useful data, maps and photographs which illustrate the development and some basic features of forestry and hunting on Northern Velebit. The article dealing with Northern Velebit in works of art is particularly important, while the 160 photographs offer both documentary and artistic value.

Naturally, such important activities could not have been carried out without the engagement of a large number of different institutions and experts, to whom we extend our gratitude.

Special thanks for financial help and understanding in founding the museum go to Hrvatske Šume and its former and present director Željko Ledinski, BSc, and Darko Beuk, MSc, as well as to the City of Zagreb Agriculture and Forestry Office and the principal Josip Janeš, D. V. M. Other sponsor companies are listed at the back of the monograph. We give our thanks to the City Museum in Senj and the director Blaženka Ljubović for supplying us with photographs and offering professional help in preparing the exhibits, to Damir Lukanović, graduate architect, for technical and design solutions for

---

the exhibition and the captions, and to the family of the late Mićo Rukavina from Sveti Juraj for allowing us to use the photographs. The authors of the photographs are listed at the back of the book.

Our thanks go to the reviewers, Academician Professor Slavko Matić, PhD, and Professor Branimir Prpić, PhD, for their invaluable advice which greatly improved the quality of the texts, to Branka Tafra, PhD, for editing and proofreading the texts in the Croatian language, to Ljerka Vajagić, BA, for translating the texts into English, to Mark Davies, MA, for editing and proofreading the texts in English, and to the company Denona for preparing and printing the monograph.

Finally, we would like to thank all those who have in any way helped to found and equip the museum, particularly to the donors of the exhibits, and to all those who have contributed to the preparation and printing of this monograph.

Editor-in-Chief

Joso Vukelić

Izdavači

Publishers

HRVATSKE ŠUME d.o.o. ZAGREB,
UPRAVA ŠUMA PODRUŽNICA SENJ

HRVATSKO ŠUMARSKO DRUŠTVO
PODRUŽNICA SENJ

Za izdavače

For the publisher

JURICA TOMLJANOVIĆ
DALIBOR TOMLJANOVIĆ

Glavni urednik

Editor in Chief

JOSO VUKELIĆ

Tehnički urednici

Technical Editors

DALIBOR TOMLJANOVIĆ
DENIS STOJSAVLJEVIĆ

Rencenzenti

Reviewers

SLAVKO MATIĆ
BRANIMIR PRPIĆ

Lektura hrvatskoga teksta i korektura

The Croatian text language edited and proofread by

BRANKA TAFRA

Engleski prijevod i korektura

Translated into English and proofread

LJERKA VAJAGIĆ

Lektura engleskoga teksta

The English text language edited by

MARK DAVIES

Grafička priprema i tisak

Grafical layout by

DENONA d.o.o., Zagreb

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica

UDK 630*9(497.5)(234 Velebit-17)
639.1(497.5)(234 Velebit-17)

ŠUME i šumarstvo sjevernog Velebita /
<engleski prijevod Ljerka Vajagić ; autori
fotografija Darko Bakšić ...<et al.>;
glavni urednik Joso Vukelić>.-Senj :
Hrvatske šume, uprava šuma Podružnica :
Hrvatsko šumarsko društvo, Podružnica,
2005.

Tekst na hrv. i eng. jeziku.

ISBN 953-6253-22-4 (Hrvatske šume)

I. Šumarstvo -- Velebit -- Povijest

II. Lovstvo -- Velebit -- Povijest

III. Velebit -- Šumarstvo

450207209